

**Filozofski fakultet / Filosofija (2017) / ISTORIJA ETIKE**

|                                      |                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uslovljenost drugim predmetima       | Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta                                                                                                                                               |
| Ciljevi izučavanja predmeta          | Predmet ima za cilj pružanje pregleda središnjih koncepcija u klasičnoj i modernoj etici.                                                                                                       |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika | prof. dr Dragan Jakovljević, mr Nebojša Banović                                                                                                                                                 |
| Metod nastave i savladanja gradiva   | Predavanja, rad na izvornim filozofskim tekstovima na različitim nivoima interpretacije, diskusije, testovi, kolokvijumi, konsultacije.                                                         |
| I nedjelja, pred.                    | Antička etika : Platon i Aristotel.                                                                                                                                                             |
| I nedjelja, vježbe                   | Upoznavanje sa osnovnim pojmovima iz istorije etike, načinom ocjenjivanja i rada. Analiza pojmova vrline kod Platona i Aristotela. Interpretacija odlomaka iz Aristotelove "Nikomahove etike" . |
| II nedjelja, pred.                   | Antička etika : Epikureizam i stoicizam.                                                                                                                                                        |
| II nedjelja, vježbe                  | Analiza i interpretacija Epukurovog djela "Osnovne misli". Dijaloško preispitivanje glavnih pojmova stoičke etike.                                                                              |
| III nedjelja, pred.                  | Etička misao srednjovjekovlja (T. Akvinski, V. Okam ...)                                                                                                                                        |
| III nedjelja, vježbe                 | Diskusija i kritičko analiziranje osnovnih pojmova srednjovjekovne etike (duša, moral, etički kodeks). Analiza odabranih filozofskih poglavlja iz Knjige T. Akvinski "Izbor iz djela".          |
| IV nedjelja, pred.                   | Etika prosvjetiteljstva : Lok, Ruso, Hjum ...                                                                                                                                                   |
| IV nedjelja, vježbe                  | Analiza i dijaloško preispitivanje osnovnih pojmova etike Prosvjetiteljstva (Razum, naturalistička etika, građanski moral...). Analiza Hjumove knjige "Istraživanje Moralnih Principa".         |
| V nedjelja, pred.                    | Kantova koncepcija etike i Hegelova kritika.                                                                                                                                                    |
| V nedjelja, vježbe                   | Analiza glavnih pojmova Kantove i Hegelove etike: pojam dužnosti, kategorički imperativ.                                                                                                        |
| VI nedjelja, pred.                   | Naturalistička filozofija morala: H. Spenser, Ničeova kritika morala.                                                                                                                           |
| VI nedjelja, vježbe                  | Seminarski rad. Dijaloško razmatranje i diskusija o glavnim odlikama Spenserove etike.                                                                                                          |
| VII nedjelja, pred.                  | Test.                                                                                                                                                                                           |
| VII nedjelja, vježbe                 | Interpretacija Ničeove knjige "S onu stranu Dobra i Zla". Pitanje morala natčovjeka.                                                                                                            |
| VIII nedjelja, pred.                 | Popravni test.                                                                                                                                                                                  |
| VIII nedjelja, vježbe                | Razmatranje vrline kod Ničea. Uporedna analiza Kantovog i Ničeovog etičkog učenja. Diskusija.                                                                                                   |
| IX nedjelja, pred.                   | Šopenhauerova koncepcija etike.                                                                                                                                                                 |
| IX nedjelja, vježbe                  | Interpretativna analiza osnova pesimističke etike Šopenhauera putem analize odabranih poglavlja iz njegove knjige "Svijet kao volja i predstava".                                               |
| X nedjelja, pred.                    | Utilitarizam Dz.S.Mila                                                                                                                                                                          |
| X nedjelja, vježbe                   | Diskusija o postavkama utilitarističke etike Dž. S. Mila. Uporedna analiza etičkih pojmova Mila i Bentama.                                                                                      |
| XI nedjelja, pred.                   | Etičke teme u filozofiji egzistencije: Kjerkegor, Sartr, Jaspers ...                                                                                                                            |
| XI nedjelja, vježbe                  | Čitanje, analiza i interpretacija odabranih tekstova Kjerkegora i Sartra. Diskusija o ulozi drugog čovjeka u moralnom životu kod Sartra i Jaspersa.                                             |
| XII nedjelja, pred.                  | Kognitivizam: Džui, Vestermark, Mur.                                                                                                                                                            |
| XII nedjelja, vježbe                 | Upoznavanje sa osnovnim pojmovima kognitivističke etike. Interpretacija odabranih poglavlja iz Džuijeve knjige "Kritička teorija etike".                                                        |
| XIII nedjelja, pred.                 | K o l o k v i j u m.                                                                                                                                                                            |
| XIII nedjelja, vježbe                | Diskusija o odnosu Džuijevih i Murovih etičkih koncepcija.                                                                                                                                      |
| XIV nedjelja, pred.                  | Emotivizam: Rasl, Ejer, Stivenzon. Imperativizam (Karnap, Rajhenbah...), Preskriptivizam (Her), Tulminovo shvatanje eticke argumentacije.                                                       |
| XIV nedjelja, vježbe                 | Analiza i uporedna interpretacija emotivističkih, imperativističkih i preskriptivističkih etičkih teorija. Iščitavanje djelova iz Tulminove knjige "Istraživanje o mestu razuma u etici"        |
| XV nedjelja, pred.                   | Koncepcija "Svjetskog etosa" (H. King)                                                                                                                                                          |
| XV nedjelja, vježbe                  | Dijaloška analiza i diskusija o pojmovima "svjetskog etosa" H. Kinga.                                                                                                                           |
| Obaveze studenta u                   | Obaveze studenta u toku nastave: prisustvo na predavanjima i vježbama, učestvovanje u raspravama,                                                                                               |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| toku nastave                          | izrada testa, kolokvijumi..                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Konsultacije                          | U posebnom redovnom sedmičnom terminu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Opterećenje studenta u casovima       | Nedjeljno 5 kredita x 40/30 = 6 sati i 40 minuta. Struktura opterećenja: 2 sata predavanja 2 sata vježbi Preostaje 2 sata i 40 minuta samostalnog rada. U semestru Nastava i završni ispit: (6 sati i 40 minuta) x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (6 sati i 40 minuta) = 13 sata i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava) + 13 sata i 20 minuta (priprema) + 30 sati (dopunski rad)                                                                                                                         |
| Literatura                            | Pavićević, Vuko, Osnovi etike, II. izd., Bigz, Beograd 1974. Tulmin, S. E., O mestu razuma u etici, Beograd (odabrana poglavlja) 1970. Mekintair, A., Kratka istorija etike, Plato, Beograd 2001. Stojanović, Svetozar, Savremena metaetika, Nolit, Beograd 1971                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje | - test 20 bodova - kolokvijum 20 bodova - rad na nastavi 10 bodova - završni ispit 50 bodova - Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 boda.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Posebne naznake za predmet            | Informacije o dodatnoj literaturi studenti dobijaju na predavanjima.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Napomena                              | Sa planom realizacije programa po tematskim jedinicama i terminima studenti se upoznaju na početku semestra.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ishodi učenja                         | 1. Razumije i poznaje sadržaj klasičnih etičkih koncepcija, te objasni smisao njihovih ključnih teza i argumenata, 2. Razumije i poznaje sadržaj modernih etičkih koncepcija, te eksplicuje smisao njihovih ključnih teza i argumenata, 3. Uporedi i sistematski klasifikuje pristupe raznih etičkih škola, uz procjenu njihovih interpretativnih kapaciteta, te prisutnih koncepcijskih divergencija i konvergencija, 4. Analizira svojstvene karakteristike evolucije etičkih ideja i pristupa kroz istoriju etike, te kritički preispituje ponuđene koncepcije, 5. Primjeni stečena saznanja na tumačenje ukupnog razumijevanja istorije filozofskih ideja i njihove unutarnje sistematske uzajamne povezanosti, kao i u sklopu šireg konteksta razumijevanja istorije kulture. |